

Stanovisko Výboru regionů Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o hlavních směrech transevropské energetické infrastruktury a o zrušení rozhodnutí č. 1364/2006/ES

(2012/C 277/13)

VÝBOR REGIONŮ

- upozorňuje na to, že u sítí vysokého a velmi vysokého napětí je třeba vyřešit otázku levné a efektivní přepravy elektrické energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na moři a na pevnině do regionů s největší potřebou energie a že v oblasti sítí nízkého a středně vysokého napětí musí být vytvořeny infrastrukturní předpoklady pro řadu nových dodavatelů energie z decentralizovaných zdrojů;
- zdůrazňuje, že Komise musí členským státům, hospodářství, bankovnímu sektoru a partnerům z celého světa vyslat jasný politický signál, že započaté zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na budoucí skladbě zdrojů energie nelze zvrátit a že je výhodné především i pro soukromé investice;
- zdůrazňuje, že pro dosažení cílů EU pro rok 2020 by se mělo důrazněji podporovat rozšiřování inteligentních sítí na místní a regionální úrovni, jak VR požadoval ve svých předchozích stanoviscích (CdR 160/2008 fin, CdR 8/2009 fin, CdR 244/2010 fin, CdR 312/2010 fin, CdR 7/2011 fin a CdR 104/2011 fin). Tarify pro koncové odběratele závislé na výrobě a poptávce v rámci počítačového řízení zátěže musí být stanoveny tak, aby motivovaly k úsporné spotřebě energie a lépe sladily decentralizovanou výrobu energie s její decentralizovanou spotřebou;
- vyzývá k posouzení, zda by nebylo vhodnější zvolit mírnější prostředek v podobě návrhu méně podrobných hlavních směrů, jimiž by se řídili vnitrostátní rozhodující činitelé. Komise by tím členským státům poskytla co nejširší prostor pro rozhodování ohledně konkrétního zapojení stávajících struktur, čímž by se usnadnila a upřednostnila vzájemná propojení v případech, kdy má stát zdroje ke zvýšení objemu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. To se týká vnitrostátních orgánů pro územní plánování, udělování stavebního povolení a schvalování, jež mohou mít federální uspořádání, stejně jako již existujících regionálních uskupení v rámci třetího balíčku opatření pro vnitřní trh. V zásadě by se měla dávat přednost zapojení institucí, které již úspěšně fungují, před vytvářením nových struktur.

Zpravodaj

pan Heinz LEHMANN (DE/ELS), poslanec zemského sněmu Saska

Odkaz

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o hlavních směrech transevropské energetické infrastruktury a o zrušení rozhodnutí č. 1364/2006/ES

COM(2011) 658 final – 2011/0300 (COD)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ**VÝBOR REGIONŮ**

1. vítá zaměření nařízení na úplnou integraci vnitřního trhu s energií, která má zajistit, aby žádný z členských států a žádný z regionů nebyl izolován od evropské sítě, a má zaručit bezpečnost dodávek energie, solidaritu mezi členskými státy a dodržování zásad udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí. To je důležitý předpoklad pro to, aby bylo do roku 2020 možné dosáhnout 20 % snížení emisí skleníkových plynů, 20 % zvýšení energetické účinnosti a 20 % zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na konečné spotřebě energie;

2. podtrhuje zásadní význam této iniciativy, která má zajistit energetickou bezpečnost při využívání všech druhů technických řešení vhodných k dosažení tohoto cíle, zejména rozvoje přenosových a distribučních soustav, všech druhů dostupných a perspektivních zdrojů energie za využití dostupných podpůrných opatření;

3. očekává, že tento návrh přispěje k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění a přinese celé Evropské unii rozhodující výhody v podobě konkurenceschopnosti a hospodářské, sociální a územní soudržnosti;

4. vítá skutečnost, že pro rychlejší dosažení cílů týkajících se infrastruktury je na období do roku 2020 a na další období určen omezený počet prioritních transevropských koridorů a oblastí, které zahrnují elektrické a plynárenské sítě i infrastrukturu pro přepravu ropy, zemního plynu, oxidu uhličitého a biometanu (upravený bioplyn z bioplynárny), kde jsou opatření EU nejvíc zapotřebí. Zjednodušení a zkrácení postupů při udělování povolení, zlepšení přijímání těchto projektů včasným zapojením veřejnosti, usnadnění regulačního ošetření projektů, spravedlivé rozdělování nákladů v závislosti na jejich přínosech, které zajišťuje soulad výnosů a rizik, a poskytnutí nezbytné tržní podpory a přímé finanční podpory EU udržitelným způsobem přispěje k rychlejšímu provádění projektů společného zájmu;

5. připomíná, že společná evropská energetická síť musí splňovat vyšší bezpečnostní normy. Obzvláště je nutné vyloučit, že kybernetické či fyzické útoky ohrozí bezpečnost dodávek energie v Evropě a negativně ovlivní hospodářskou výkonnost členských států;

A. Výchozí situace

6. konstatuje, že každý členský stát EU má v současnosti svou skladbu zdrojů energie, která je dána zeměpisnými, geologickými a technickými podmínkami, energetickou politikou a potřebami příslušné země. Tuto skladbu tvoří oblast základního zatížení, do níž je doposud dodávána energie především z fosilních zdrojů a energie z jaderných elektráren a určitého podílu obnovitelných zdrojů (vodní energie, tuhé biomasy), a proměnlivého zatížení, kde se využívá některých flexibilních fosilních zdrojů a určitého podílu energie z obnovitelných zdrojů v závislosti na meteorologických podmínkách, který zatím ještě kolísá. Za účelem dosažení dohodnutých cílů v oblasti klimatu bude nutné především zlepšit energetickou účinnost snížením spotřeby tepelné energie, snížit spotřebu pohonných hmot (jež nejsou zohledněny v bilancích primárních paliv) a zvyšovat podíl obnovitelných zdrojů na celkové výrobě energie. Z toho plynoucí přirozené kolísání dodávek je nutné kompenzovat řadou opatření, např. modernizací stávajících elektráren, výstavbou nových, vysoce flexibilních elektráren na zemní plyn s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla, rozšířením kapacity pro skladování elektřiny z vodních elektráren nebo využitím jiných skladovacích technologií a zdokonalením a rozšiřováním stávajících přenosových a distribučních systémů. Modernizace je zapotřebí na všech úrovních struktury sítě. Zatímco v oblasti sítí nízkého a středně vysokého napětí musí být vytvořeny infrastrukturní předpoklady pro řadu nových dodavatelů energie z decentralizovaných zdrojů, u sítí vysokého a velmi vysokého napětí je třeba vyřešit otázku levné a efektivní přepravy elektrické energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na moři a na pevnině do regionů s největší potřebou energie;

7. k zajištění energetické bezpečnosti členských států je třeba zavádět řešení spočívající v modernizaci, dalším využívání a rozšiřování existujících komerčně využívaných konvenčních a alternativních zdrojů, protože rozhodujícím způsobem zajišťují stabilní fungování elektroenergetických soustav, např. na místní a celostátní úrovni;

8. znovu zdůrazňuje, že pozornost se zde musí zaměřit na testování výkonnějších přenosových a skladovacích technologií, na využití informačních a komunikačních technologií a na podporu sestavování místních a regionálních energetických plánů;

9. konstatuje, že v příštích desetiletích může hrát v Evropě důležitou úlohu pro výrobu elektřiny při proměnlivé zátěži také zemní plyn. Z tohoto důvodu je nutné diverzifikovat dovoz zemního plynu, rozvinout jeho výrobu v členských státech EU s využitím konvenčních a nekonvenčních ložisek, a také vyrábět biometan (upravený bioplyn) získávaný z bioplynáren, doplnit plynárenské sítě o dálkové plynovody a zvýšit skladovací

kapacity. Základem pro provoz dalších plynových elektráren pro regulaci výkonu je posílení odpovídající infrastruktury pro rozvod plynu v členských státech, v nichž je zemní plyn významným zdrojem energie;

10. uznává, že i v dohledné budoucnosti bude muset být část energie v Evropě nevyhnutelně vyráběna z fosilních paliv, i když se má tento podíl neustále snižovat. Technologie pro zachycování a ukládání uhlíku (CCS) může během této doby přispět ke snižování emisí oxidu uhličitého, to však vyžaduje její zdokonalení do podoby technicky proveditelného systému, který lze provozovat za rozumnou cenu a dostatečně bezpečně. Je ovšem třeba pokračovat v jejím výzkumu a vývoji při praktickém ověřování, zejména s ohledem na technické a ekonomické aspekty technologie CCS a s tím spojené dopady na životní prostředí. V zájmu budoucího rozvoje sítě pro přepravu oxidu uhličitého, včetně přeshraniční sítě, by však měly být již nyní učiněny kroky na evropské úrovni;

B. Subsidiarita

11. zdůrazňuje, že se EU dohodla na cílech v oblasti klimatu, jejichž plnění vyžaduje značné úsilí ze strany všech členských států. Jedním z úkolů je výstavba co nejinteligentnější energetické infrastruktury. Vedle začlenění množství drobných a malých výrobců elektrické energie z obnovitelných zdrojů do stávajících sítí a vývoje inteligentních rozvodných sítí, schopných decentralizovaně dosahovat vyváženého stavu, a vedle rozšíření a usnadnění vzájemných propojení se zeměmi s energetickými zdroji, aby byl zvýšen objem výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, je rovněž nutné účinněji a především flexibilněji propojit vnitrostátní infrastruktury. Touto myšlenkou se Komise zabývala již před lety v návrhu týkajícím se transevropské energetické infrastruktury TEN-E;

12. je si vědom toho, že souběžně s tím vypracovaly členské státy vnitrostátní plány pro zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na výrobě energie a vydaly příslušné zákony. Kromě toho probíhá od vstupu třetího energetického balíčku EU v platnost úspěšná spolupráce řady nadnárodních institucí a uskupení;

13. podotýká, že přes existenci těchto již zavedených struktur vznikají při konkrétních přeshraničních energetických projektech problémy, které vyplývají z charakteru vnitrostátních infrastruktur, ze specifických priorit v oblasti energetické politiky či z rozdílných pravomocí. Tento nesoulad vedl k průtahům při plánování, financování a výstavbě projektů TEN-E;

14. konstatuje, že Komise chce tímto návrhem nařízení zajistit, aby bylo možné tento nesoulad co nejdříve identifikovat a co nejrychleji překonat prostřednictvím navrhovaného koordinačního postupu. Cílem návrhu Komise je urychlit omezený počet klíčových přeshraničních projektů a vnitrostátních

projektů s výrazným přeshraničním dopadem, jež je třeba chápat jako základní kameny budoucí evropské vysokovýkonnostní přenosové soustavy;

15. bere na vědomí, že mnohem rozsáhlejší úkol přípravy vnitrostátních sítí pro budoucí dodávky energie zůstává i nadále na jednotlivých členských státech a toto nařízení se jím zabývá pouze nepřímo. Tento postup se řídí evropskými Smlouvami (články 170 až 172 SFEU). Návrh se tedy sice dotýká zásady subsidiarity, ale neporušuje ji, a to kvůli omezenému počtu projektů přeshraničního rozsahu, na něž se vztahuje;

16. zdůrazňuje, že kromě vypracování evropského rámcového plánu pro přeshraniční energetické sítě spočívá užitek v tom, že Komise vysílá členským státům, hospodářství, bankovnímu sektoru a partnerům z celého světa jasný politický signál, že započaté zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na budoucí skladbě zdrojů energie nelze zvrátit a že je výhodné především i pro soukromé investice;

17. konstatuje, že jako právní nástroj Komise navrhuje nařízení, které je pro všechny členské státy přímo použitelné a závazné v celém rozsahu. VR je v zásadě považuje za úměrné cíli, kterým je urychlení procesu udělování povolení;

18. upozorňuje ovšem na to, že zjednodušení postupů při udělování povolení pro infrastrukturní projekty může představovat značný zásah do pravomocí členských států týkajících se plánování a do práva zúčastněných stran a veřejnosti na zapojení. Ústavou zaručená příslušnost spolkových zemí ve federálních systémech pro prosazování a navrhování plánovacích a povolovacích postupů musí být respektována i u projektů společného zájmu. Nedomnívá se, že lze na veškerá podrobná ustanovení uvedená v kapitole III ještě nahlížet jako na „hlavní směry“ resp. „hlavní rysy“ oblasti transevropských sítí ve smyslu článku 171 SFEU a tudíž jako na opravdu nezbytné minimální sladění vnitrostátních správních řízení;

19. v této souvislosti vyzývá k posouzení, zda by nebylo vhodnější zvolit mírnější prostředek v podobě návrhu méně podrobných hlavních směrů, jimiž by se řídili vnitrostátní rozhodující činitelé. Komise by tím členským státům poskytla co nejširší prostor pro rozhodování ohledně konkrétního zapojení stávajících struktur, čímž by se usnadnila a upřednostnila vzájemná propojení v případech, kdy má stát zdroje ke zvýšení objemu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. To se týká vnitrostátních orgánů pro územní plánování, udělování stavebního povolení a schvalování, jež mohou mít federální uspořádání, stejně jako již existujících regionálních uskupení v rámci třetího balíčku opatření pro vnitřní trh. V zásadě by se měla dávat přednost zapojení institucí, které již úspěšně fungují, před vytvářením nových struktur;

20. staví se kriticky k apodikticky stanoveným lhůtám ve správním řízení. Právě u projektů společného zájmu musí být důležitější kvalita než rychlost, protože ta bude mít vedle bezpečnosti dodávek nezanedbatelný vliv na ceny pro koncového odběratele. Vedle zájmů investorů jsou důležitým faktorem pro danou lokalitu také náklady pro místní malé a střední podniky a občany;

21. vybízí k tomu, aby se k problémům při plánování a provádění projektů společného zájmu přistupovalo zdola nahoru, tedy v souladu se zásadou subsidiarity, a aby byly náležitě prozkoumány všechny varianty řešení. Evropský koordinátor projektů by měl zasáhnout pouze tehdy, když místní, regionální, celostátní či nadnárodní orgány nebudou schopny včas dospět ke shodě. V minulosti se již vyskytly případy, v nichž pomohlo zapojení evropského koordinátora. Existence evropského koordinátora coby pomocníka při řešení obtížných situací se sama o sobě nejeví v rozporu se zásadou subsidiarity. Jeho jmenování či případně prodloužení jeho mandátu by ovšem mělo probíhat na základě společného usnesení Rady ministrů a Evropského parlamentu;

22. vítá zřízení vnitrostátního orgánu pro udělování povolení (jednotného kontaktního místa). Mělo by být ponecháno na dané zemi, zda si zvolí integrovaný či koordinovaný systém udělování povolení;

23. podporuje navrhované ustanovení o přeshraničním rozdělování nákladů se zapojením Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER). Totéž platí i pro povinnost vnitrostátních regulačních orgánů poskytovat investiční pobídky pro projekty společného zájmu prostřednictvím poplatků. Tyto pobídky by měly být přiměřené riziku;

24. považuje za nezbytné, aby byl seznam projektů společného zájmu pravidelně přezkoumáván a přizpůsobován změnám požadavků;

C. Akceptace

25. výslovně konstatuje, že technické předpoklady pro dosažení našich ambiciózních cílů v oblasti energetiky a klimatu lze úspěšně vytvořit pouze za účasti občanů, nikdy ne proti nim. Z tohoto důvodu je nutné jednoznačně uvítat včasné informování, zapojení a účast občanů, obcí a místních orgánů;

26. zdůrazňuje, že přechod na výrobu elektrické energie s nízkými emisemi oxidu uhličitého si žádá změnu uspořádání struktury sítí. Zatímco zapojení nových malých dodavatelů do sítí nízkého a středně vysokého napětí a jejich inteligentní řízení lze v maximální míře uskutečnit bez zásahů do krajiny, pro dokončení nových evropských elektrických dálnic pro velmi vysoké napětí je nezbytné postavit nová vedení, přičemž by se měla upřednostnit vedení, jež by umožnila posílit propojení se

státy, které mohou zajistit zvýšení objemu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Náklady na výstavbu těchto systémů nakonec ponese odběratelé elektrického proudu, proto je důležité, aby bylo jejich technické provedení co nejinteligentnější a nejúčinnější. Sem patří také minimalizace využití půdy. Tuto souvislost je třeba občanům co nejdříve a neustále objasňovat;

27. požaduje, aby vlády jednotlivých zemí vytvořily vhodné pobídky pro spravedlivou kompenzaci ostatních dopadů na občany, obce a místní orgány. Zkušenosti z obcí, ve kterých byly v minulosti prováděny nové stavební projekty tohoto rozsahu, ukázaly, že transparentnost a přítomnost stále kontaktní osoby zastupující navrhovatele projektu přímo na místě je důležitým předpokladem pro to, aby plánování a výstavba probíhaly podle stanoveného harmonogramu;

28. zdůrazňuje, že příručka, jež má být vypracována, je důležitým prostředkem pro informování občanů o výhodách rozvoje infrastruktury a inteligentních sítí, pokud jde o bezpečnost dodávek, snižování emisí skleníkových plynů a energetickou účinnost. Nesmí se při tom zamlčovat stinné stránky. Jen na základě úplných a transparentních informací mohou občané pochopit dosah projektu a lépe přijmout jeho případné negativní důsledky. Tok informací se musí řídit danou situací a musí občanům dodávat podstatné informace;

29. požaduje, aby – vedle hmotného odškodnění občanů, obcí a místních orgánů, jež obzvláště zasáhlo provádění projektů, – byla zveřejňována přijatá preventivní opatření a bylo prováděno posouzení socioekonomických a ekologických dopadů. Zajištění transparentnosti a spravedlivý systém kompenzací jsou nezbytným předpokladem pro akceptaci rychlejšího rozšiřování energetických sítí v budoucnu;

D. Financování

30. bere na vědomí, že dosavadní nástroje pro financování TEN-E se podle Komise neukázaly být dostatečně úspěšné. Má je nahradit nástroj pro propojení Evropy (*Connecting Europe Facility*). Z prostředků určených v nařízení o infrastruktuře na víceletý finanční rámec ve výši 50 miliard EUR připadají během sedmiletého období na energetiku 9,1 miliardy EUR. Díky tomu jsou k dispozici prostředky na vypracování studií a nástroje pro financování projektů týkajících se elektřiny, zemního plynu a oxidu uhličitého, a také na nevratné granty u těch projektů v oblasti elektřiny a zemního plynu, které pozitivně působí na bezpečnost dodávek, solidaritu a inovace, v jejichž obchodních plánech je prokázána chybějící obchodní životaschopnost a jež získaly rozhodnutí o přeshraničním rozdělení nákladů. Vedle toho mohou být prostřednictvím grantů financovány i ty inteligentní sítě, měřicí zařízení a projekty týkající se oxidu uhličitého, jejichž obchodní životaschopnost prokázat nelze;

31. vítá, že v nástroji pro propojení Evropy je kladen větší důraz na energeticky významné projekty infrastruktury, jež však nejsou komerčně velmi atraktivní. Úspěšné provádění takových projektů by značně přispělo k uskutečnění vnitřního trhu EU a k zabezpečení dodávek energie;

32. vzhledem k tomu, že velká část 12 prioritních infrastrukturálních projektů v rámci nástroje pro propojení Evropy se týká plynovodů a ropovodů vyžadujících investice s dlouhou dobou návratnosti, se domnívá, že Komise vysílá signál, který je z hlediska energetické politiky jednoznačně chybný, jelikož doposud chybí logické zdůvodnění, jak lze sladit upřednostnění fosilních zdrojů energie s cíli EU pro rok 2020 a s dlouhodobějšími cíli v oblasti ochrany klimatu do roku 2030 a 2050;

33. zdůrazňuje, že pro dosažení cílů strategie Evropa 2020 je vedle rychlejšího rozšiřování velkých přenosových sítí třeba důrazněji podporovat také rozšiřování inteligentních sítí na místní a regionální úrovni, jak VR požadoval ve svých předchozích stanoviscích (CdR 160/2008 fin, CdR 8/2009 fin, CdR 244/2010 fin, CdR 312/2010 fin, CdR 7/2011 fin a CdR 104/2011 fin). Tarify pro koncové odběratele závislé na výrobě a poptávce v rámci počítačového řízení zátěže musí být stanoveny tak, aby motivovaly k úsporné spotřebě energie a lépe sladily decentralizovanou výrobu energie s její decentralizovanou spotřebou. V této souvislosti, pokud zdanění energie představuje jeden z nástrojů, který mohou členské státy využít k boji proti změně klimatu, za podmínek stanovených směrnicí Rady 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, je VR toho názoru, že možné zavedení systému daňového rozlišení se nesmí týkat pouze regionů, ale systém musí být rozšířen na místní orgány, které jsou v EU rovněž uznávány coby plnohodnotní partneři v oblasti udržitelného rozvoje. Tyto orgány by tedy měly mít možnost – zejména v členských státech, kde přispívají k rozvoji inteligentních sítí za účelem zvýšení bezpečnosti dodávek, snížení emisí skleníkových plynů a zlepšení energetické účinnosti – stanovit obecné sazby zdanění spotřeby energie odlišné od příslušných sazeb na celostátní úrovni, pokud bude zachováno rovné zacházení s konkurujícími si zdroji energie a tyto odlišnosti v úrovni zdanění neohrozí řádné fungování vnitřního trhu a výměnu energetických produktů mezi členskými státy;

34. vzhledem k potřebnému začlenění obnovitelných zdrojů do trhu s energií je nanejvýš znepokojen tím, že jsou z financování v rámci nástroje pro propojení Evropy vyloučeny projekty skladování elektřiny z vodních elektráren (nebo využití jiných technologií). Skladovatelnost energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, kterou právě tyto elektrárny umožňují, má klíčový význam při regulaci nestálých zdrojů větrné a solární energie;

35. vyjadřuje politování nad tím, že Komise zatím dopodrobna nerozpracovala nové finanční nástroje, jež mají být k dispozici od roku 2014. Při výběru těchto nástrojů je třeba dbát na jejich dodatečný užitek. Mají doplnit doposud obvyklé granty a vytvořit konzistentní a jednotný rámec pro

financování železničních, energetických a telekomunikačních sítí, který bude vycházet ze zkušeností s finančním nástrojem pro sdílení rizik (*Risk Sharing Finance Facility*), nástrojem pro úvěrové záruky (*Loan Guarantee Instrument*) a fondem Marguerite;

36. bere na vědomí, že při financování mají být využívány jak nástroje vlastního a rizikového kapitálu, tak i nástroje cizího kapitálu. Patří sem záruky pro zprostředkovatele, kteří pak poskytují finanční prostředky příjemcům s finančními obtížemi, jakož i sdílení rizik s finančními institucemi za účelem navýšení objemu financování. Jsou zde zahrnuty i projektové dluhopisy (*Project Bonds*);

37. co se týče posouzení dopadů, přijímá názor Komise, že navrhované finanční nástroje nevedou k narušení finančního trhu, poněvadž jsou z hospodářského hlediska proveditelné, v jednotlivých případech se jim však nedostává dostatečného financování trhem;

38. konstatuje, že z toho plyne určitý rozpor s článkem 15 nařízení, v němž se stanoví, že problémy s financováním nemají být kritériem pro způsobilost k podpoře z finančních nástrojů;

39. jako v zásadě pozitivní hodnotí to, že z nástroje pro propojení Evropy má být během programového období vyčleněno až 20 % dostupných prostředků na sdílení rizik a nástroje vlastního kapitálu. Při pečlivém propracování se tím rozšiřují možnosti financování a zároveň to na rozdíl od grantů podporuje vlastní odpovědnost podniků. Je ovšem nutné zajistit, aby byla jak při analýze nákladů a přínosů konkrétních projektů, tak při posuzování obchodní životaschopnosti projektů společného zájmu uplatňována přísná kritéria;

40. kriticky se zamýšlí nad vhodností navrhovaných finančních nástrojů pro projekty v oblasti rozšiřování energetických sítí;

41. podtrhuje, že je nezbytné, aby byla kritéria způsobilosti v rámci nástroje pro propojení Evropy upůsobena tak, aby zajistila přístup nejvzdálenějším regionům k financování projektů zaměřených na větší energetickou nezávislost těchto území;

E. Projektové dluhopisy

42. bere na vědomí, že je na období 2012–2013 plánována pilotní fáze iniciativy pro projektové dluhopisy pod vedením Evropské investiční banky. V úvahu přicházejí projekty, v jejichž plánování se v kontextu hlavních směrů pro TEN-E již značně pokročilo. V posouzení dopadů Komise očekává, že se v pilotní fázi kvalifikuje pouze jeden jediný energetický projekt;

43. sdílí názor Rady evropských energetických regulačních orgánů (CEER), že projektové dluhopisy lze na investice do stávajících sítí použít jen v omezené míře, a to z důvodu problematického vymezení. Mohly by být užitečným nástrojem pro napojení elektráren na moři a pro přeshraniční propojovací vedení;

44. připomíná, že tento způsob financování projektů je u provozovatelů sítí zatím neobvyklý. Mohlo by to tedy nějakou dobu trvat, než investoři tento nový druh aktiv přijmou. Komise a EIB by měly vybrat spolehlivě propočtené projekty, aby tak získaly důvěru potenciálních investorů. Cílem musí být dosažení ratingu na stupni „investment grade“, aby byly tyto dluhopisy atraktivní i pro velké institucionální investory;

45. z hlediska využití rozpočtových prostředků oceňuje to, že jako doplněk grantů mají být nyní využívány také finanční nástroje. Musí být ovšem zajištěno, aby byly financovány výhradně takové projekty, jež jsou skutečně potřebné, tzn. projekty, které jsou nezbytné a u nichž navíc byla prokázána absence obchodní životaschopnosti. V žádném případě by neměly být nadměrně podporovány projekty, jež jsou tak jako tak životaschopné, a nemělo by se tak vytlačovat financování ze soukromých zdrojů. Obzvláště je třeba zajistit, aby byl podřízený cizí kapitál poskytován pouze na takové projekty, jež jsou spolehlivě propočtené. V žádném případě nesmí vzniknout umělý trh, který by byl udržován při životě jen díky spolufinancování ze strany EU a do něhož by musely být investovány další a další prostředky, aby se zabránilo platební neschopnosti. Během pilotní fáze se musí pravidelně přezkoumávat, zda by z makroekonomického hlediska nebyly výhodnější jiné způsoby podpory. Namísto plánovaných dluhopisů by v úvahu přicházelo konsorciální financování;

46. zdůrazňuje, že financování naléhavě nutného rozšiřování energetické infrastruktury musí zůstat především úkolem podniků. Úkolem EU a členských států je podpořit opatření v oblasti infrastruktury a vytvořit potřebný rámec pro tržní subjekty. Komise by se měla snažit konkretizovat své domněnky, aby vyvrátila existující pochyby ohledně rozsahu

nezbytných celkových investic. V každém případě musí být prostřednictvím přiměřených síťových tarifů zaručeno zúročení vloženého kapitálu podle tržních podmínek;

F. Souběh s jinými evropskými nařízeními

47. podporuje Komisi v záměru zajistit zjednodušením postupu při udělování povolení, který má být koordinován jediným vnitrostátním orgánem, aby byly projekty společného zájmu dokončovány v kratší lhůtě. Podmínkou je, že v těchto procesech bude vyčleněn potřebný prostor vnitrostátním plánovacím postupům. Pro tento účel má být nejdůležitějším projektům udělen prioritní status. Hlavním předmětem návrhu nařízení jsou procedurální a organizační otázky;

48. konstatuje, že by bylo důsledné přizpůsobit tomuto prioritnímu statusu konkrétní normy, jimž projekty společného zájmu podléhají. Ve své současné podobě nepřináší návrh nařízení žádné podstatné usnadnění. V souladu s požadavky směrnice o stanovitech a rámcové směrnice EU o vodě mají být tyto projekty sice v převažujícím veřejném zájmu, to se však nesmí dotknout konkrétních ustanovení výše uvedených právních předpisů. V tomto směru je návrh nařízení ambivalentní. I nadále je zapotřebí stanoviska Komise podle čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/ES o stanovitech, ačkoli má Komise sestavit seznam projektů společného zájmu. To se jeví jako zbytečná dvojí kontrola;

49. konstatuje, že stanovením lhůt pro délku procesu udělování povolení se odpovědnost za zjednodušení tohoto procesu uvaluje hlavně na národní či regionální orgány, které toto povolení udělují. Tyto orgány mají přizpůsobit svůj administrativní postup prioritnímu statusu. Konkrétní normy, jež stanovila EU, zůstávají nicméně naproti tomu v zásadě zachovány. Evropská komise by v úzké spolupráci s orgány, které udělují povolení, měla vypracovat praktické návrhy na provedení těchto ustanovení, které by zohledňovaly praktické požadavky na účinné a transparentní postupy. Návrh tak požaduje zjednodušení postupů, aniž by byl v této věci skutečně nápomocen.

V Bruselu dne 19. července 2012

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO